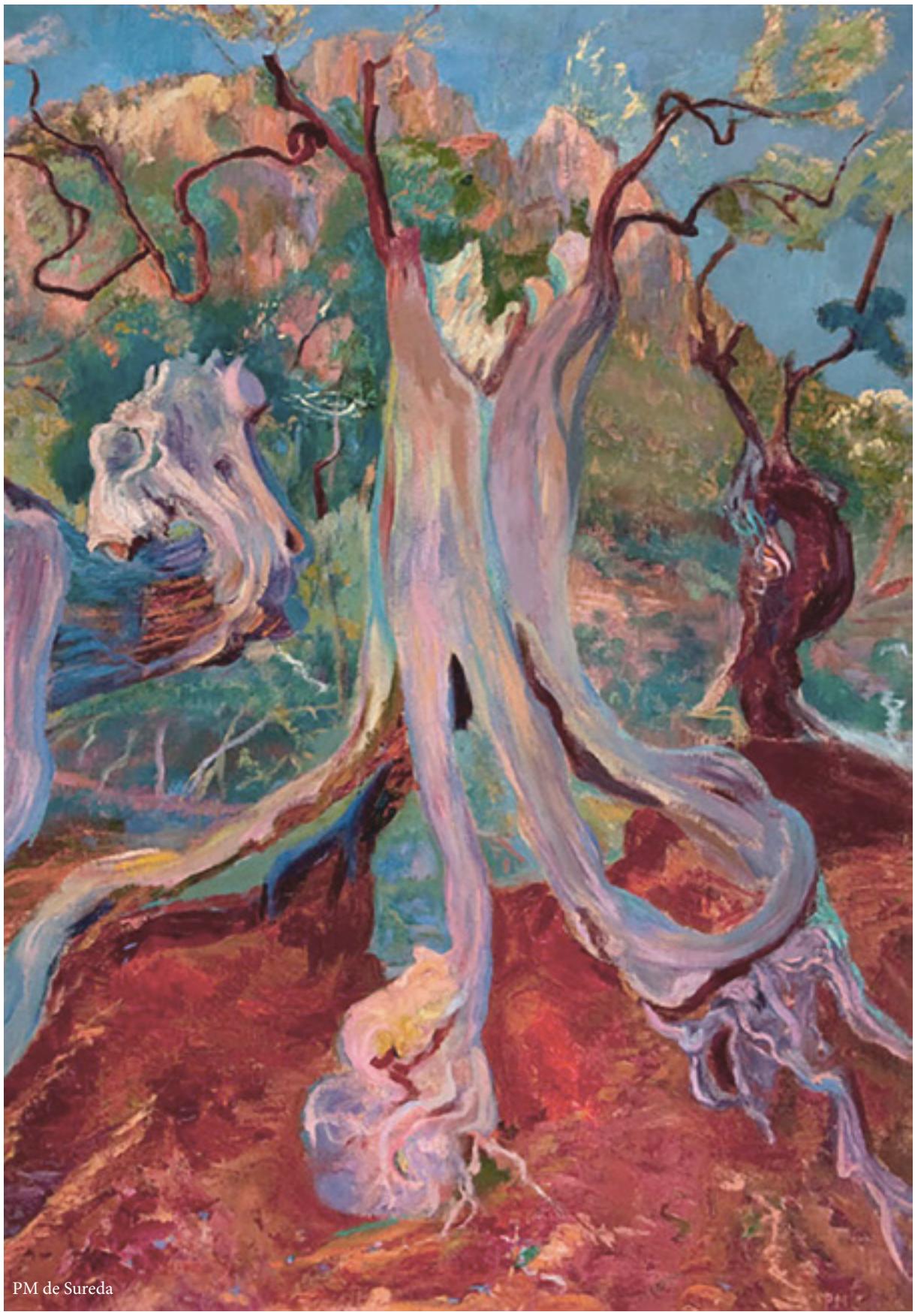

SON MOSSENYA | past and FUTURE
The tribute to PILAR MONTANER

ZUZANA MALINA ČERNOHOUSOVÁ

PM de Sureda

SON MOSSENYA | past and FUTURE

The tribute to PILAR MONTANER

ZUZANA MALINA ČERNOHOUSOVÁ

Between Bohemia and Mallorca

Institute of Creative Photography, Silesian University in Opava, 2020 - 2022

© zuzanamalinacernohousova

The Archduke Louis Salvador

Ancient olive trees witness quietly life stories happening in their shadows.

These oldest trees in Europe are symbols of stability, of our predecessors dating back to ancient Greece. Symbols of fertility of long centuries.

Their beauty was admired and strongly protected by the Archduke Louis Salvador, who was settled in his chateau in the Czech town called Brandys nad Labem.

He was the passionate traveller, scientist, writer and the artist too. Mallorca was his beloved place and his second home.

Between those same olive trees Pilar Montaner de Sureda, forgotten “painter without face”, painted all her life.

Though she had fourteen children, her legacy is preserved only by three granddaughters without any descendants.

Pilar Montaner was connecting many well-known artists, hosted them in her home, was admired by them, still her name is not found in any art encyclopedies. Was she daring to be too independent and creative as a woman in the men's world?

The Archduke Louis Salvador devoted his time to various activities and projects in the area around Valldemossa and met several times with this extraordinary woman.

He was the one, who discovered Mallorca for tourism and enriched European culture by his vast knowledge and research about this beautiful island.

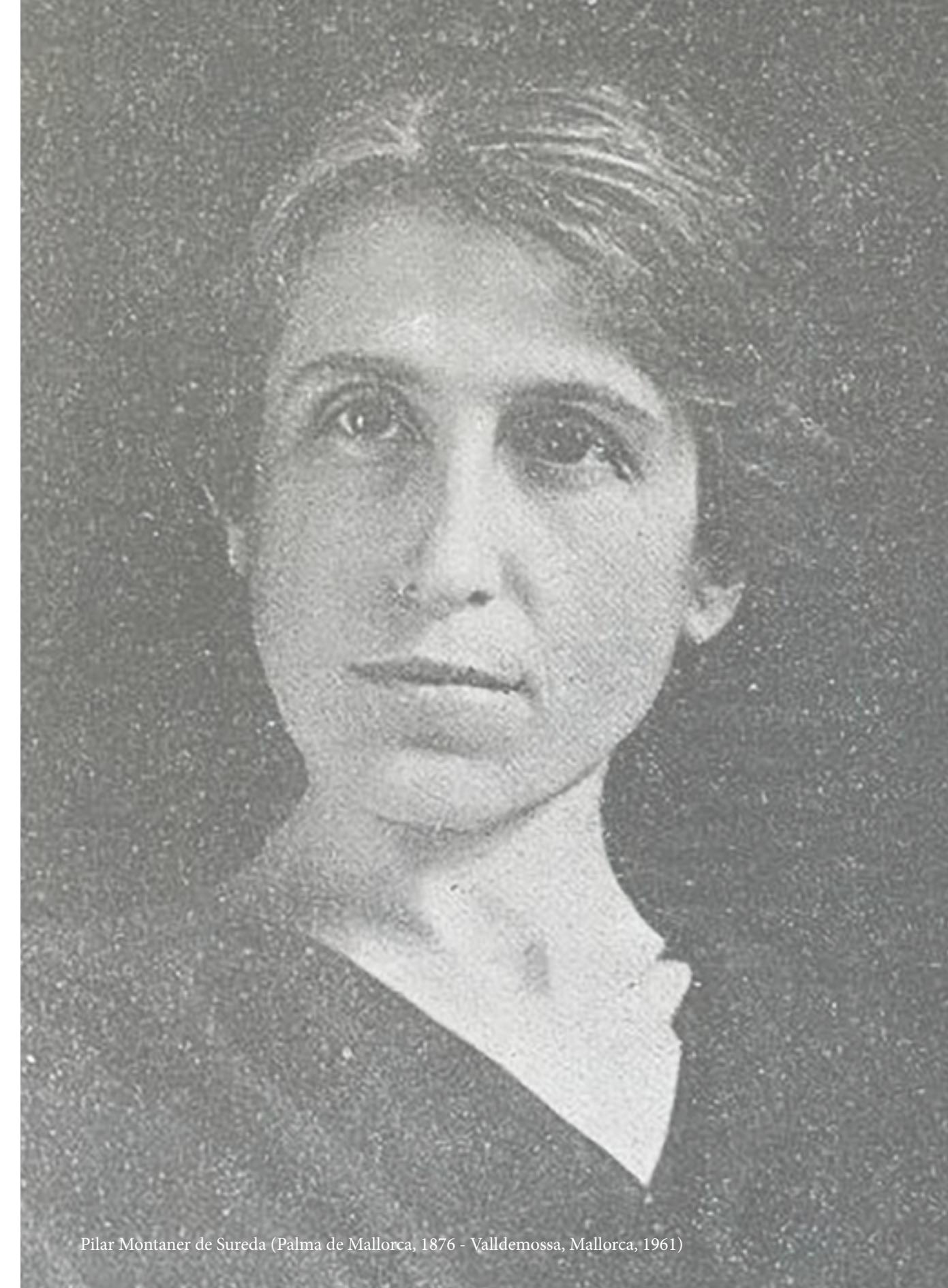
These are still the same olive trees, which the Archduke protected, Pilar Montaner painted all her life and I am capturing their faces, emotions and relationships, discovering life stories happening in their shadows.

Olive trees last for centuries. Human lives are very short, so impermanent. And some families do not have a future. But its legacy can be transmitted forever.

Los viejos olivares contemplan tranquilos las historias humanas que transcurren a su sombra. El Archiduque Luis Salvador de Austria fue un viajero apasionado, científico erudito, escritor, mecenas de arte, protector de la Naturaleza. Vivió en varios lugares de Europa. La Isla de Mallorca en el Mediterráneo llegó a ser su patria adoptiva, y la ciudad checa de Brandys nad Labem siempre fue para él un lugar seguro donde se refugiaba en la antigua residencia familiar. Fue una personalidad inspiradora. Publicó decenas de libros sobre las Islas Baleares, su sociedad, flora y fauna, artesanías tradicionales y costumbres.

En Valldemossa, a los pies de Serra de Tramuntana, Luis Salvador conoció a una mujer excepcional, una artista y madre de catorce hijos, Pilar Montaner de Sureda. Los olivares, entre los que pintó Pilar Montaner, “artista sin rostro”, son árboles de olivo más antiguos en Europa. Son símbolo de estabilidad, símbolo de nuestros ancestros que remontan a la vieja Grecia. Son símbolo de fertilidad de largos siglos. Sin embargo, los personajes de esta lejana historia, frágiles y efímeros, se desvanecen rápidamente en el correr del tiempo. Luis Salvador amó profundamente la belleza de esos antiquísimos olivares, los protegía. Fue él quien descubrió Mallorca para turismo y yo intento recompensar modestamente a la isla buscando y redescubriendo sus propias historias humanas que han permanecido desapercibidas u olvidadas en medio de las multitudes turísticas. Estos siguen siendo los mismos olivos, que el Archiduque protegió, Pilar Montaner pintó toda su vida y voy plasmando sus rostros, emociones y relaciones, descubriendo historias de vida que suceden en sus sombras. Los olivos duran siglos. La vida humana es muy corta, tan impermanente. Y algunas familias no tienen futuro. Pero su legado se puede transmitir para siempre.

Pilar Montaner de Sureda (Palma de Mallorca, 1876 - Valldemossa, Mallorca, 1961)

Prastaré olivovníky tiše shlížejí na příběhy odehrávající se v jejich stínu.

Jedny z nejstarších olivovníků v Evropě jsou symbolem stability, symbolem našich předků sahajícím až do starověkého Řecka. Symbolem plodnosti dlouhých staletí.

Jejich krásu byla obdivována a velmi ochraňována arcivévodou Ludvíkem Salvátorem Toskánským, jehož sídlem a domovem bylo i panství v Brandýse nad Labem. Byl vášnivým cestovatelem, vědcem, spisovatelem a podporovatelem umění.

Mallorca byla jeho milovaným místem, druhým domovem.

Mezi těmito samými olivovníky malovala celý svůj život Pilar Montaner de Sureda, zapomenutá „malířka bez tváře“.

Ačkoliv porodila čtrnáct dětí, o její odkaz nyní pečují už jen tři její vnučky bez potomků.

Pilar Montaner propojovala mnoho významných umělců, hostila je ve svém domě, byla jimi obdivována. Přesto není její jméno součástí žádné z encyklopedií umění. Byla snad ve své době příliš troufalou a nezávislou, příliš tvůrčí ženou v mužském světě? Arcivéoda Ludvík Salvátor zasvětil velkou část svého života aktivitám a projektům v oblasti pohoří Serra de Tramuntana a okolí Valldemossy. S Pilar Montaner se setkával.

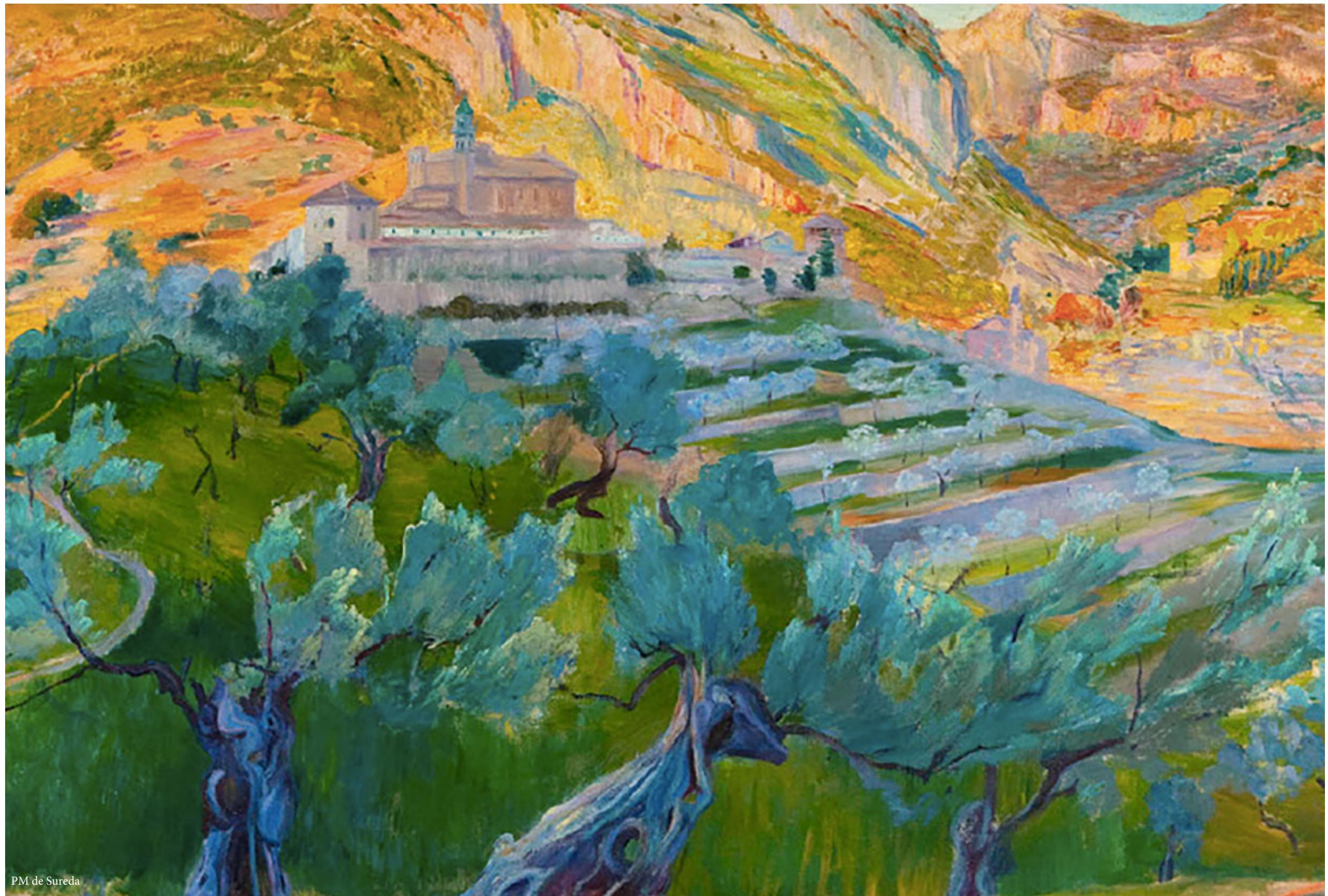
On byl tím, kdo objevil Mallorcu pro turismus a obohatil evropskou kulturu svým rozsáhlým výzkumem a znalostmi o této vyjímečné středozemní oblasti.

Jsou to stále ty samé olivovníky. Arcivéoda je ochraňoval, Pilar Montaner malovala celý svůj život a já zachycuji jejich tváře, emoce a vztahy a objevuji životní příběhy odehrávající se v jejich stínu.

Olivovníky přetrvávají celá staletí. Lidské životy jsou velmi křehké, rychle pominou. A některé rodiny nemají budoucnost. Jejich odkaz ale může být předáván dále.

Jaume Montaner with his grandchildren, children of Pilar Montaner, c. 1912

Interpol busca al presidente de una falsa fundación Borges por una presunta estafa en Valldemossa
Interpol seeks president of fake Borges foundation for alleged fraud in Valldemossa
Interpol hledá prezidenta falešné Borgesovy nadace za údajnou zpronevěru ve Valldemosse

Miguel Ángel Meizoso engañó supuestamente a Pilar Montaner para quedarse con la propiedad de las dos fincas de Can Mossenya, según el texto de la querella

Miguel Vicens. Palma. 17.10.2009 | 01:22

La magistrada del juzgado número 5 de Palma ha dictado una orden de busca y captura vía Interpol contra Miguel Ángel Meizoso, presidente de la Fundación Internacional Can Mossenya-Sociedad Mundial Amigos de Jorge Luis Borges, por una presunta estafa de 2,6 millones de euros cometida en Valldemossa y cuya afectada es Pilar Montaner. Según el texto de la querella criminal presentada en junio de 2006 por el abogado de Montaner, Jaime Grimalt, Meizoso engañó supuestamente a su representada con el objetivo de quedarse con la propiedad de sus dos fincas, pretensión que consiguió en abril de 2002 sin que Montaner fuera en ese momento consciente de que había perdido la titularidad de dos predios que pertenecieron a su familia desde hacía siete generaciones. No obstante, como desde que se inició el proceso Meizoso no ha regresado a Mallorca, la jueza entendió ya a finales de 2007 que procedía la anotación de la querella en el registro de la propiedad, lo que no congela la transmisión de los bienes, pero sí advierte al posible comprador de la existencia de un proceso penal cuyo resultado le puede privar del patrimonio adquirido, aclaró ayer el abogado Jaime Grimalt. Según el texto de la querella, Pilar Montaner, nacida en 1920, antigua propietaria de las dos fincas conocidas como Can Mossenya, recibió a mediados de 2001 la visita de Meizoso, que se presentó en su casa como el coordinador de la asociación Sociedad Mundial de Amigos de Jorge Luis Borges. Montaner es sobrina de Juan Sureda y Pilar Montaner, reconocidos mecenas que trataron amistad con Rubén Darío, Antonio Maura, Santiago Rusiñol, Azorín, Joaquín Mir, Sorolla y Unamuno, y cuyo hijo, Jacobo Sureda, fue el gran amigo de Borges en Mallorca y con quien firmó en 1921 el Manifiesto Ultraísta. Amparándose en el pasado de Can Mossenya, Meizoso solicitó a Montaner la instalación de una placa conmemorativa en la finca, acto que se celebró el 25 de agosto de 2001 con la presencia de María Antonia Munar, entonces presidenta del Consell de Mallorca. Con cartas elogiosas y continuos halagos, fue ganándose la confianza de Montaner, según detalla de forma pormenorizada la querella. Hasta que a mediados de 2002 le propuso constituir una fundación de carácter privado que además de perseguir el estudio y la difusión de la obra de Borges contribuiría también a la conservación del patrimonio de Can Mossenya, que se encontraba en una situación de grave deterioro.

Con tal fin en enero de 2002 se otorgó ante notario la escritura de constitución de la Fundación Internacional Can Mossenya-Sociedad Mundial Amigos de Jorge Luis Borges. Un mes después Pilar Montaner dictó testamento y convirtió la fundación que deseaba crear en heredera universal, con una disposición en la que señaló que en el caso que la fundación no hubiera sido creada la Sociedad Mundial de Amigos de Borges heredaría sus bienes con la carga de constituir la entidad, de lo que tuvo pleno conocimiento el querellado. Para realizar los trámites de la fundación, Montaner y Meizoso viajaron a Granada y después a Madrid en abril de 2002, donde éste consiguió que la propietaria de Can Mossenya le firmara un poder de representación para realizar el papeleo y no verse obligada a viajar de nuevo a Madrid. Pero sin saberlo, Montaner otorgó poder a Meizoso para aportar a la fundación las fincas. Y solo once días después, Meizoso comparecía de nuevo ante notario y gracias al poder conseguido mediante supuesto engaño otorgó una nueva escritura de constitución de la fundación, aportando las dos fincas y figurando él mismo como fundador único de la entidad. A partir de ahí la actitud de Meizoso cambió. Los halagos que hasta entonces había recibido Pilar Montaner se convirtieron en insultos y amenazas de desalojo de su propia vivienda. Únicamente tras incessante y constantes reclamaciones y discusiones, Montaner pudo obtener una copia en la que observó horrorizada al alcance de lo que había firmado bajo engaño, siempre según el texto de la querella. La fundación no ha realizado actividad cultural alguna. No se han convocado premios ni se han concedido becas. Y Pilar Montaner no ha recibido ninguna cantidad por sus fincas, teniendo que sobrevivir de la pensión que recibe por su jubilación. Ya en junio de 2001, la viuda y legítima heredera de Borges, María Kodama, remitió a la asociación de Meizoso un requerimiento notarial por el que se oponía y se negaba a que se utilizara el nombre de su esposo por la entidad. Kodama es la presidenta de la Fundación Internacional Jorge Luis Borges desde el año 1988, la única reconocida.

Podle žaloby Miguel Ángel Meizoso údajně podvedl Pilar Montanerovou, aby převzal majetek obou jejích panství Can Mossenya

Miguel Vicens. Palma. 17.10.2009 | 01:22

Soudkyně soudu číslo 5 v Palmě vydala prostřednictvím Interpolu příkaz k vyhledání a zadržení Miguela Ángela Meizosa, prezidenta Mezinárodní nadace Can Mossenya - Světové společnosti přátel Jorge Luise Borgese, a to za údajnou zpronevěru 2,6 milionu eur, k níž došlo ve Valldemosse a jejíž obětí je Pilar Montanerová. Podle textu trestní žaloby, kterou předložil v červnu 2006 advokát paní Montanerové Jaime Grimalt, Meizoso údajně podvedl svou klientku za účelem získat majetek v podobě jejích dvou usedlostí. Zamýšleného dosáhl v dubnu roku 2002, aniž si Montanerová v té době byla vědoma toho, že přišla o vlastnictví dvou nemovitostí, které patřily její rodině po sedm generací. Protože se však Meizoso nevrátil na Mallorku od doby, kdy byl zahájen soudní proces, soudce pochopil již na konci roku 2007, že je dobré text žaloby zanést do katastru nemovitostí, což nezmrazuje převod majetku, ale potenciální kupec je upozorněn na existenci trestního řízení, jehož výsledek jej může zbavit získaného dědictví, uvedl advokát Jaime Grimalt. Podle textu žaloby, Pilar Montanerovou, narozenou v roce 1920, bývalou majitelku dvou nemovitostí známých jako Can Mossenya, navštívil Meizoso v polovině roku 2001 a představil se jí jako koordinátor Světové společnosti přátel Jorge Luise Borgese. Montanerová je neteř Juana Suredy a Pilar Montanerové, uznávaných mecenášů, kteří se přátelili s Rubénem Daríem, Antoniem Maurou, Santiagem Rusiñolem, Azorínem, Joaquínem Mirem, Joaquínem Sorollou a Miguelem Unamunem. Jejich syn Jacobo Sureda byl Borgesův velký přítel na Mallorce. V roce 1921 spolu podepsali Ultraistický manifest. S poukazem na minulost Can Mossenya, Meizoso požádal Montanerovou o možnost instalace pamětní desky na statek. Akt se uskutečnil 25. srpna 2001 za účasti Marie Antònie Munarové, tehdejší předsedkyně Consell de Mallorca (mallorského zastupitelstva). S pochvalnými dopisy a neustálým lichocením získal důvěru Pilar Montanerové, jak podrobně uvádí text žaloby. K polovině roku 2002 jí navrhnut založení soukromé nadace, která by kromě studia a šíření Borgesova díla přispívala také k udržování odkazu usedlostí Can Mossenya, které se nacházely v zanedbaném stavu.

Za tím účelem byla ke konci ledna 2002 předložena notáři listina o založení Mezinárodní nadace Can Mossenya - Světová společnost přátel Jorge Luise Borgese. O měsíc později Pilar Montanerová sepsala závěť, v níž stanovila zamýšlenou nadaci univerzálním dědicem, s ustanovením, že v případě, že nadace nebude vytvořena, zdědí její majetek Světová společnost přátel Jorge Luise Borgese, a to s břemenem založení nadace, o čemž byl žalovaný plně informován. V dubnu 2002 Montanerová i Meizoso odcestovali do Granady a poté do Madridu, aby provedli úřední úkony nutné k založení nadace. V Madridu se Meizosovi podařilo dosáhnout toho, že mu majitelka usedlosti Can Mossenya podepsala plnou moc pro zastupování na úřadech při vyřizování listin, aby nemusela znovu jezdit do Madridu. Montanerová nevědomky dala Meizosovi plnou moc k vložení obou nemovitostí do nadace. Ihned o jedenáct dní později se Meizoso znovu dostavil k notáři a díky získané plné moci a s úmyslem podvodného jednání předložil novou zakládací listinu nadace, do níž vložil obě usedlosti a na níž figuroval jako jediný zakladatel a zároveň jediný právní subjekt. Od té chvíle se Meizosův postoj změnil. Poklony, jichž se do té doby Pilar Montanerové z jeho strany dostávalo, se změnily v urážky a hrozby vystěhování z jejího vlastního domu. Až po nepřetržitých a neustálých stížnostech a diskusích získala Montanerová kopii, ve které se s hrůzou dočetla, co podepsala, jak je uvedeno v žalobě. Nadace nevykonávala žádnou kulturní činnost. Nebyly uděleny žádné ceny ani stipendia. A Pilar Montanerová na údržbu svých statků neobdržela žádnou částku. Musela přežít z důchodu, který dostávala. Již v červnu 2001 vdova a legitimní dědička po Borgesovi, María Kodama, poslala Meizosově společnosti soudní výzvu, jíž se ohrazuje proti používání jména jejího manžela touto společností. María Kodama je jedinou uznanou předsedkyní Mezinárodní nadace Jorge Luise Borgese od roku 1988.

Miguel Ángel Meizoso allegedly deceived Pilar Montaner to take over the property of the two Can Mossenya estates, according to the text of the complaint.

Miguel Vicens. Palma. 17.10.2009 | 01:22

The judge of court number 5 of Palma has issued an arrest warrant via Interpol against Miguel Ángel Meizoso, president of the International Foundation Can Mossenya - World Society Friends of Jorge Luis Borges, for an alleged fraud of 2.6 million euros committed in Valldemossa and whose victim is Pilar Montaner.

According to the text of the criminal complaint presented in June 2006 by Montaner's lawyer, Jaime Grimalt, Meizoso allegedly deceived her client in order to keep the property of her two estates, a claim that he achieved in April 2002 without Montaner being aware at that time that she had lost the ownership of two estates that had belonged to her family for seven generations.

However, since Meizoso has not returned to Mallorca since the process began, the judge understood at the end of 2007 that the complaint should be recorded in the property register, which does not freeze the transfer of property, but warns the potential buyer of the existence of a criminal proceeding whose outcome may deprive him of the heritage acquired, said the lawyer, Jaime Grimalt, yesterday.

According to the text of the lawsuit, Pilar Montaner, born in 1920, former owner of the two properties known as Can Mossenya, received a visit from Meizoso in mid-2001, who presented himself in his home as the coordinator of the association Sociedad Mundial de Amigos de Jorge Luis Borges. Montaner is the niece of Juan Sureda and Pilar Montaner, renowned patrons who befriended Rubén Darío, Antonio Maura, Santiago Rusiñol, Azorín, Joaquín Mir, Sorolla and Unamuno, and whose son, Jacobo Sureda, was Borges' great friend in Mallorca and with whom he signed the Ultraist Manifesto in 1921.

Using Can Mossenya's past as a base, Meizoso asked Montaner to install a commemorative plaque on the estate. The event was held on 25th August 2001, with the presence of Maria Antònia Munar, then president of the Consell de Mallorca. With letters of praise and continuous flattery, she gained Montaner's trust, as the complaint details in detail. Until mid-2002, when he proposed to set up a private foundation that, in addition to pursuing the study and dissemination of Borges' work, would also contribute to the conservation of the heritage of Can Mossenya, which was in a situation of serious deterioration.

To this end, in January 2002 the deed of incorporation of the International Foundation Can Mossenya -World Society Friends of Jorge Luis Borges was granted before a notary. A month later, Pilar Montaner dictated a will and converted the foundation she wished to create into a universal heir, with a provision stating that in the event that the foundation had not been created, the Sociedad Mundial de Amigos de Borges would inherit its assets with the burden of constituting the entity, of which the defendant was fully aware. In order to carry out the procedures of the foundation, Montaner and Meizoso travelled to Granada and then to Madrid in April 2002, where he managed to get the owner of Can Mossenya to sign a power of attorney for him to carry out the paperwork and not be forced to travel to Madrid again. But without knowing it, Montaner gave Meizoso power of attorney to contribute the properties to the foundation. And only eleven days later, Meizoso appeared again before a notary and thanks to the power of attorney obtained through a supposed deception, he granted a new deed of creation of the foundation, contributing the two properties and appearing himself as the only founder of the entity. From that moment on, Meizoso's attitude changed. The compliments that Pilar Montaner had received until then turned into insults and threats of eviction from her own home. Only after incessant and constant complaints and discussions could Montaner obtain a copy in which she observed with horror the extent of what she had signed under deception, always according to the text of the complaint.

The foundation has not carried out any cultural activity. No prizes have been awarded or scholarships granted. And Pilar Montaner has not received any amount for her estates, having to survive on the pension she receives for her retirement.

Already in June 2001, the widow and legitimate heiress of Borges, María Kodama, sent a notary request to the association of Meizoso by which she opposed and refused the use of her husband's name by the entity.

Kodama is the president of the Jorge Luis Borges International Foundation since 1988, the only one recognized.

“A partir de ahí la actitud de Meizoso cambió. Los halagos que hasta entonces había recibido Pilar Montaner se convirtieron en insultos y amenazas de desalojo de su propia vivienda.

Poklony, jichž se do té doby Pilar Montanerové z jeho strany dostávalo, se změnily v urážky a hrozby vystěhování z jejího vlastního domu.

Únicamente tras incesante y constantes reclamaciones y discusiones, Montaner pudo obtener una copia en la que observó horrorizada al alcance de lo que había firmado bajo engaño, siempre según el texto de la querella.

Až po nepřetržitých a neustálých stížnostech a diskusích získala Montanerová kopii, ve které s hrůzou spatřila, co podepsala, jak je uvedeno v žalobě.

La fundación no ha realizado actividad cultural alguna.
Nadace nevykonávala žádnou kulturní činnost.

No se han convocado premios ni se han concedido becas.
Nebyly uděleny žádné ceny ani stipendia.

Y Pilar Montaner no ha recibido ninguna cantidad por sus fincas, teniendo que sobrevivir de la pensión que recibe por su jubilación.

Pilar Montanerová na údržbu svých statků neobdržela žádnou částku, a musela přežívat pouze z dávek důchodu. Zemřela v domově seniorů.”

PILAR MONTANER (born 1920), the niece of Pilar Montaner de Sureda, and the owner of Son Mossenya properties, with her three granddaughters, Non Sureda, Catalina Sureda Canyelles and Elvira Sureda.

SON MOSSENYA

TRA SANORE PRECIOSA
elmyRey Sc.D.M. 1871

Celé desítky rodina Suredových pečovala o vztahy mezi umělci a malíři z celého světa, kteří navštívili Mallorcu a měli možnost objevovat bohatství kraje Serra de Tramuntana díky jejich pohostinnosti a umělecké vášni.

Fot decades family Sureda Montaner hosted and took care of artists and painters from the whole world, who visited Mallorca and had the possibility to discover the richness of the area of Serra de Tramuntana thanks to their hospitality and passion for art.

If there is a single family that deserves to be remembered for its crucial role in helping to project majorcan culture throughout the world, it is undoubtedly the Sureda family from Valldemossa.

Pokud existuje jediná rodina, která zaslouží být navždy zapamatována pro její nezapomenutelnou roli v otisknutí mallorské kultury do celého světa, pak by to byla určitě rodina Suredových z Valldemossy.

52

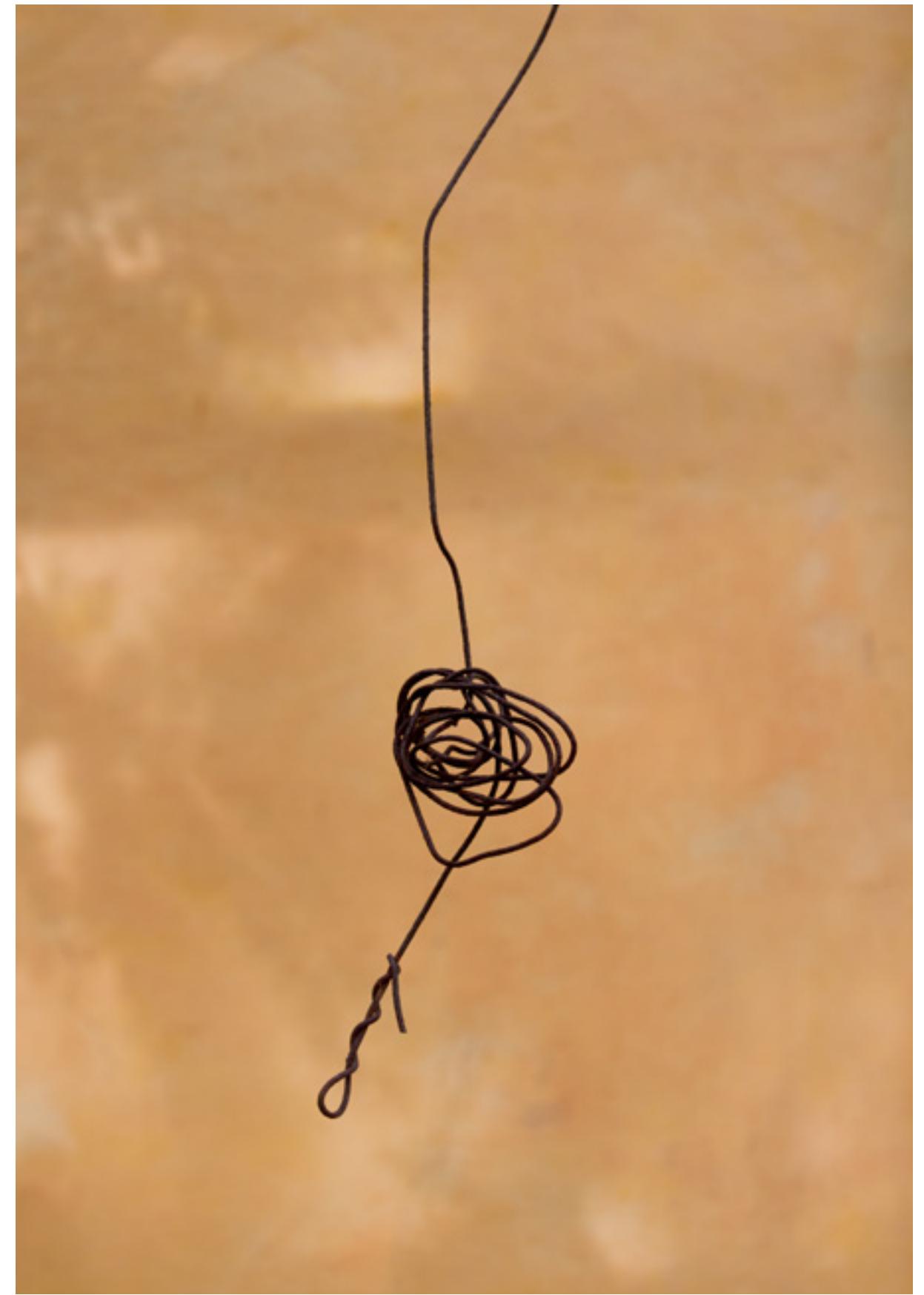

Valldemossa and the Serra de Tramuntana view

Catalina, cual es tu memoria mas fuerte conectada con Son Mossenya? Catalino, jaké jsou tvé nejsilnější vzpomínky na vilu Son Mossenya?

Me acuerdo de pequeña que había en el desván una cocina económica de juguete, que me gustaba mucho..... Era como las de verdad pero más pequeña. Pamatuji si, když jsem byla malá, v podkroví byla taková levná kuchyňka pro panenky, která se mi moc líbila Byla jako skutečná.

En la gran despensa tenían ricos jamones y nosotras íbamos y cogíamos un poco! Ve velké spíži byly velké šunky a my na ně tajně chodily!

De más mayor, recuerdo que me gustaba mucho el comedor con sus grandes ventanales que salían al parral, y en la pared dentro colgados platos de cerámica preciosos. Když jsem byla starší, pamatuji si, že se mi velmi líbila jídelna s velkými okny, které vyhlížely na vinici, a na stěně visely krásné keramické talíře.

Y el olor a Eucaliptus divino... A ta vůně božského Eucalyptu ..

Y lo que hacíamos también siendo pequeñas, coger unas hojas de Eucaliptus y meterlas en bolsitas de papel transparente, sacábamos una mesita y los vendíamos a los turistas. A co jsme také dělávaly, když jsme byly malé, natrhaly jsme listy eukalyptu, daly je do průhledných papírových sáčků, vytáhly jsme malý stolek a prodávaly je turistům.

Elvira, what is your strongest memories from the Son Mossenya history? Elviro, jaké jsou tvoje nejživější vzpomínky na minulost vily Son Mossenya?

On this picture, this is the house around 1960, is our donkey Caravaco with two boys from Valldemosa, wearing the majorcan traditional outfit. Tohle je vila kolem roku 1960, náš oslík Caravaco se dvěma chlapci z vesnice v typickém mallorském oblečení.

I remember playing around the gardens, also our uncle kept bees and we helped him to take honey out. Pamatuji si, jak jsme si hrávaly v zahradě, a také to, že strýc choval včely a my mu pomáhaly sbírat med.

I remember the big table, where we used to have lunch or dinner with strong wformality, there was a servant by the table and a very good chef.

Vzpomínám na velkolepé obědy a večeře u velkého stolu, hodně formální, s obsluhou u stolu a velmi dobrým kuchařem.

The villa around 1960 and the donkey Caravaco with two boys from Valldemosa, wearing the majorcan traditional outfit.

ELVIRA SUREDA

the granddaughter of Pilar Montaner de Sureda and her everyday life
in the shadow of the case of the villa Son Mossenya

la nieta de Pilar Montaner de Sureda y su vida cotidiana a la sombra
del caso de Son Mossenya

vnučka Pilar Montaner de Sureda a její každodenní život ve stínu případu
zpronevěřené rodinné vily Son Mossenya

CATALINA SUREDA CANYELLES

the granddaughter of Pilar Montaner de Sureda and her everyday life
in the shadow of the case of the villa Son Mossenya

la nieta de Pilar Montaner de Sureda y su vida cotidiana a la sombra
del caso de la villa Son Mossenya

vnučka Pilar Montaner de Sureda a její každodenní život ve stínu případu
zpronevěřené rodinné vily Son Mossenya

GT

“Mi padre siempre dijo que yo era una artista, y siempre me apoyo. Mi madre hubiera preferido que tuviera un trabajo que me diese más dinero.”

Můj otec mi vždycky říkal, že jsem umělkyně. A vždy mě v tom podporoval. Maminka by bývala byla raději, kdybych měla více výdělečné povolání.

“Me gustaría que mis esculturas se pudieran ver en otras ciudades de Europa. Sería un honor para mí, que alguna escultura mía ocupase un lugar en alguno de los mejores museos de España o de Europa. Pero ...

... lo que me gustaría mucho también es que en Mallorca se hiciera un Museo con toda la obra de la saga de artistas Sureda Montaner.. “

Moc by mě potěšilo, kdyby moje sochy byly k vidění v jiných evropských městech. Byla by to pro mne velká čest, kdyby jedno z mých děl mělo místo v některém ze španělských nebo evropských muzeí.

Ale...

.. ze všeho nejvíce by se mi líbilo, kdyby na Mallorce vzniklo muzeum s celým dílem umělecké ságy Sureda Montaner .

“En Mallorca cuesta mucho que a un artista le valoren, no lo hacen hasta que otro país lo haga.”

Na Mallorce stojí mnoho úsilí, aby byl umělec oceněn. Nestane se tak, dokud tak neučiní jiná země.

“Mi taller está en Valldemossa. Las instituciones no me dan mucho soporte.”

Můj ateliér je ve Valldemosse. Od našich institucí velkou podporu nedostávám.

Son Mossenya | past and FUTURE The tribute to PILAR MONTANER

Limited Edition of 111 prints | Autorská fotografická publikace v limitovaném počtu 111 výtisků.
Graphic Design, Texts © Zuzana Malina Černohousová.
The archive and reproductions of Pilar Montaner de Sureda | Dobové fotografie a reprodukce maleb Pilar
Montaner de Sureda © The Archive of Family Sureda Montaner.

PHOTOGRAPHY © Zuzana Malina Černohousová.

This Photography Art Book is a part of the long-term project ~ Between Bohemia and Mallorca ~ In Footsteps
of the Archduke Louis Salvador ~ developed within PHOTOILLUSTRATA Creative Stays, Research
and Art Production.

Publikace je součástí dlouhodobého fotografického projektu ~ Mezi Českom a Mallorcou ~ Po stopách Ludvíka
Salvátora ~ rozvíjeným v rámci tvůrčích setkání, výzkumu a umělecké produkce PHOTOILLUSTRATA.

Typed in Minion Pro | Vysázeno písmem Minion Pro.
Printed by Lemon Design, Prague | Tisk Lemon Design, Praha.
Published in Prague, Bohemia, 2022 | Vydáno v Praze, 2022.

www.photoillustrata.art
photoillustrata@gmail.com

Velké poděkování za konzultace a podporu patří panu profesorovi ak. mal. Doc. Otakaru Karlasovi,
bez jehož trpělivé spolupráce by tato publikace nikdy nebyla úspěšně dokončena.

